

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: keddén, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytörzsdékben.

Szabályrendelet.

Adony község területén az 1891. évi XIII. t.-c. által szabályozott vasárnapi munkaszünet kiterjesztése, italméréseknek vasár- és ünnepnapokon való szünetelése, a cselédek és munkásoknak a munkaszünetben való részesítése és a munkaszünetnek hivatalokra való alkalmazása tárgyában.

1. §.

Vasárnapokon, Szent István király napján, valamint a Gergely napjár szerinti ünnepnapokon Adony község területén tilos a következő gazdasági és ipari foglalkozások gyakorlása és hivataloskodás.

1) Gazdaságokban:

a) Mivel, az 1868. LIII. t. c. 19. §-a által tiltott és nem elkülöníthető nyilvános munka ugy a község bel, mint külterületén. Kivételt képeznek a háztartás körüli teendők, személy fuvarozás, az állattartás ellátása és ezek élelmészének előkészítése: zöld takarmánynak a mezőről való behozatala a kora reggeli vagy alkonyati órákban, ugyszintén az elemi csapások elleni védekezés és e miatt előálló munkák.

b) Gabonának cserébe vagy őrlésre a közsébe való be- és vissza szállítása és elfogadása és az arató és cseléplérsz gabona behordása.

c) A gazdasági cselédek és munkások munkabérének több órai időt igénylő tömeges kifizetése, a reggel 5—8 (ra közötti idő kivéte-

lével. Ezen kifizetések rendszerint közösen teljesítendők.

2. Ipari foglalkozásban:

Mindenmely szeszes italoknak egész napon át való kiszolgáltatása, miért is minden italméresi üzlet a jelzett ünnepnapokon szünetel és zárva tartandó. Társas-körökben a szórakozás céljából való gyülekezés nincs ellátva, de szeszes italok kiszolgáltatása ott is tilos.

3. Hivatalokban:

A község hatósága alatt álló hivatalokban minden hivatalos ügy végzése a halasztást nem tűrő esetek kivételével. A községházban gyűlések tartása és bíraskozás. A sürgős hivatalos ügyek intézésére a jegyző és segédjegyző közül egyik — felváltva — a jegyző rendelkezése szerint pedig a segéd-személyzet is napos szolgálatot teljesít, mely idő alatt a halaszthatatlan anyakönyvvezetői teendőket is ellátják, miáltal a 874/805. sz. közigazgatási bizottsági határozattal megállapított hivatalos órák betartatnak. A lelkészi hivatal működése is csak az Istentisztelet és kegyeletos szertartásokra és tanításra szorítkozhatik.

2. §.

Hogy a gazdasági cselédek és állandó szolgálatban állók a fenti rendelkezések következtében hátrányt ne szenvedjenek, a munkaadó tartozik állandóan szolgálatában álló alkalmazottjának éven át, ha az nős 6 (hat), ha nőtlen 3 (három) köznapi szabadságot adni, melyet a cseléd gazdája beosztása szerint használhat fel, ezen

szabadságidőbe betűjható a cseléd hibájából származó mulasztás.

3. §.

Az előjáróság köteles ellenőrizni, hogy ezen szabályrendelet 1 §-ában megállapított tilalnak betartassanak s az ellene vétők fejlejtessenek. Köteles tovább ellenőrizni, hogy a fogadó, vendéglő iparról szóló 348/1404—900 sz. megyei szabályrendelet 4 §-ának a 15 éven alóli gyermekek korcsmai mulatozásának tilalmazásáról szóló rendelkezése szigoruan betartassék; valamint hogy az 1879 évi LX t. c. 74, 75, 84 és 85 §-ainak a közrend és közszemérem elleni kihágások megtorlására vonatkozó rendelkezései minden kihágási esetben alkalmaztassék.

4. §.

A község szervezeti szabályrendeletének a hivatalos órákra vonatkozó 62 §-a ezen szabályrendelet 1 §-3 pontja szerint módosul.

5. §.

Ezen szabályrendelet a Törvényhatóság jóváhagyása után azonnal életbelép s az ellene felmerült kihágások megtorlása fölött a járási Főszolgabíró határoz.

2018/907 sz. Előzetes határozat a képviselő testület 1907 évi november 13-ik napján tartott közgyűlésében.

Szatory Gyula (P. H.) Paulusz Ádám
jegyző. bíró.
Pajor János s. k., Krammer József s. k.,
titkárság.

Kéjutasás.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —
(Vége.)

Kukicsné: Mikor látom, micsoda erőt tudsz kifejteni, abban is csak annak a bizonyosságát látom, mennyire nem szeretsz engem, mert nem méltóztatál használni ezt a marhaerőt az én megvédelmésemre, mikor a te gyalázatos fináncaid olyan brutálisan belöktek egy másik szobába megmotozás végett. Hagytad, hogy behurcoljanak oda, anélkül, hogy legalább azt mondat volna meg, hol talállak meg!... Kétségtelenül az volt céled, hogy elveszítis engem! (Dühösen): Es te még az alvásról beszélsz ilyen viselkedés után! Ha csak egy csöpp szíved volna, nem tudnál aludni hat hónapig! Tudom, tudom: csak nők voltak, akik megmotoztak. De lehettek volna férfiak is! Különbön most nem erről van szó, mert azok a nők is csak oly komiszul bántak velem, mintha közönséges tolvaj volnék.

Kukics: De hát mit tettem volna?

Kukicsné: Még kellett volna tiltanod, akadályoznod, hogy megmotozzanak engem, vagy legalább befördöd az ajtót a sikoltásaimra, mert azt hiszem, elég hallhatóan sikoltottam, egész fülem meghallhatta!... De te bizonyosan csak röfögte! Ne tagadd! Bizonyos vagyok benne, most hogy tagadod! Ah, és te aludni akarsz! Te nyugodtan tudnál aludni, mikor én fölkelek, igenis fölkelek, mert dél felé jár az idő és aludni ugy sem tudok. Néhány óra múlva otthon leszek a házamban, melyet soha sem kellett volna elhagynom! Ott sem lesz ugyan vége mártírmaságonnak, de legalább gyermekeim mellett köny-

nyekben tőröm rettenetes zsarnokságodat. (Látva, hogy Kukics fölkel): Miért kelsz fel, ha olyan álmos vagy?

Kukics: Asszonyom, kötelességem önnel tartani.

Kukicsné: Mondd inkább, hogy nem akard körmeid közül kiereszteni zsákmányodat!

Harmadik nap. — Otthon.

Kukicsné: Igen, igen, Kukics ur, tudom, már huszort mondta, hogy éjjel 2 óra van és hogy álmos. Ha a házadat felgyújtva, gyermekeidet megfojtva, feleségedet darabokra tépve találnád, tudom biztosan, akkor is csak arra volna gondod, vajjon megvan-e a hálószék és a kapricvankosod. De én, én hogyan tudjak aludni, mikor az otthonomat így kipusztítva látom viszont? Azt hittem, megbizhatunk a cselédekben. Meg ám! Láttad, milyen állapotban van a szalon? Nekem ugy tetszik, hogy két fotel eltűnt...

Kukics (méreggel): Hát alszunk e már egyszer, teringettét!

Kukicsné: Ha még úgy fogsz is káromkodni, mint egy huszárkaplár, attól nem jönnek vissza a fotelek.

Kukics: Bánom is én.

Kukicsné: Igenis bánod! Követelem, hogy bánd! Az ablakfiokok betörve, tudod-e, hány? Találd ki. Nem nem holnap! Tudj meg most, milyen kedves kéjutaszni és hazajövet meghümi, mint egy kenguru, a kitört ablakoknál a léghuzattól. Nos kitalált!

Kukics: Nem érdekel.

Kukicsné: Persze. Ezer a te önzésed. Téged semmi sem érdekel, mert nincs fejedumád. Már igaz, hogy kevés dolog van a fejedben! No csak néb kószold azt a kapricvankost! En igazat beszélek. Az

ebédő csillárja egészen össze van törve. Persze az a leány a vasat is összetörné a fejével. Hát még a kezei! Holnap revidéalom a tányérokat. Az ezüstneműt még nem is mertem megszámolni. Igaz, hogy el van zárva. Holnap még...

Kukics: Igen, holnap, holnap. De ma aludjunk már, az Isten áldjon meg!

Kukics: Azt hiszed lefekszem azért, hogy álomban föl legyek feiava? Bizonyos vagyok benne, hogy minden sarokban akkora pókok vannak, mint a fejem. Ez a leány egy seprühuzást sem teit. A kandalló márványán félméteres port láttam.

Kukics: Félméter — hatvan óra alatt? Ez túlzás.

Kukicsné: Mond mindjárt, hogy bolond vagyok! Mivel olyan bátran beszélsz, hát követelem, hogy azonnal menj oda mérd meg az újaidat. Ne próbálj vonatkozni, mert kihuzlak az ágyból. Csak akkor panaszkodom, mikor igazam van és elismerem, amit konstátalsz, ha igazságtalanul panaszkodtam. Nos! Menj oda és mérd meg!

Kukics: (engedelmeskedik) Igaz.

Kukicsné: Olyan durcásan vallyod be, mintha ez csak engedmény volna a részéről. Inkább megveretnéd magam nyilvánosan, mintsem eléggé blamáld az én eszmémet a csempészésre mérd, hogy néha másnak is van igazza. Ugyis nézve. Persze ez az idea nem tőled jött hát azért hagytal a szívesztilában...

Kukicsné: Azért is szívesztilák. De azért még is megneveitettél a vámnál bután becstületes pofáddal, mert nem tudad, hogy 12 méter csipkét hordasz magaddal, amit a kabátod bélésebe rejtettem.

Mai lapunk 4 oldal.

I n d o k o l á s .

Adony községnek a vasárnapi munkaszünet kiterjesztésére vonatkozó szabályrendelet tervezetéhez.

Ad 1. §.

Az ipari munkásnak az 1891. XIII. t. c. által munkaszünetben való részesítése részben folyománya az 1868. LIII. t. c. 19. §-ában a vallás védelmére foglalt rendelkezésnek, mely azonban az élet anyagossága következtében a gazdasági munkásra nézve ma már a gyakorlatban meglazult. A törvénytiszteltet hatályosabbá tételét és végrehajtásának ellenőrzését célozza a tervezet 1. §-a 1. pontja, miáltal a gazdasági munkás is hozzá jut a munkaszünet jótéteményéhez, hogy munkában fáradt testének pihenése mellett lelki életének is áldozhasson, reá kényszerítve a törvény rendelkezését úgy a munkásra, mint annak munkaadójára a vasár- és ünnepnapokon. Hogy a munkaszünet a Gergely napjáról ünnepnapokra is kiterjesztett, abban lelki indokát, hogy a község lakossága igen csekély kivétellel a rom. kath. vallásfelekezethez tartozik.

Hogy pedig a munkaszünet szükségé és jótékonyága erkölcsi hatásában is ideálisan érvényesülhessen, csak úgy képzeltető, ha az italmérések káros hatása a tervezet 2. pontjában jelzett irányban alapjában megszüntetett, minthogy azt részleges intézkedéssel elérni nem lehet. A gyakorlati élet tapasztalataiból az a szomorú statisztika tárul elé, hogy az italmérések jövedelmének nagyobbik contingensét a legszegényebb, a napról-napra keresetből élő munkásnép szolgáltatja nehéz keresetéből, miért? mert a munkában kitért ember munkájának szünetén szórakozását rendszerint korcsmai társaságban keresi, hol azután a huzamosabb tartózkodás, barátkozások viszonzása, mondhatni minden alkalommal a szesz italok mértéktelen élvezetéhez és ennek útján a beszámíthatatlansághoz, tivornyához, a család nélkülözéséhez és legtöbbször anyagi tönkjéhez vezet! Ha nem kínálkozik majd az az alkalom a munkásnak, hogy keresetét a korcsmárosnak

Kukics: (ostobán): Kidobott pénz az is.
Kukicsné: Kidobott pénz? Még így mersz beszélni, mikor te voltál az oka annak a 60 órai torturának, amit át kellett szenvedned?! Mert uraságod unja a csöndes családi életet, és hogy kikéjülhassa magát, kiragad egy anyát szeretett gyermekei köréből, hurcolja hegyenvölgyön át kocsmáról-kocsmára, anélkül, hogy időt engedne neki valamit látni, mert mindig futni kell oly gyorsan, mint egy üldözött tolvajnak! Es mikor az a szerencsétlen nő mindent elszenved egy paszszó nélkül, még szemére hányja azt a csekélyke örömet, amit nagynehezen szerzett magának!!! De most számítsd ki uracskám mibe került ez a „te“ kiutazásod! Számítsd csak! 3000 korona az ut —

Kukics: Csak kétszáz.

Kukicsné: Háromszáz, ha mondod. Te meg hencsésből az utolsó hordárnak is arányakat dobáltál. 300 korona az elkobzott csempészárúért, 120 korona birság! Összesen több mint 6000 korona —

Kukics: Csak 4500 —

Kukicsné: Tudom, mit beszéltek! Tudok még összeadni. 600 koronába került a te ostoba kapricod. Es honnan vesszük ezt a pénzt! Így gondskodol gyermeked jövőjéről?! Nézd már régen akartam neked mondani ezt; de aki így viszi köldusbotra a családját, az több, mint egy rossz apa — az — az valóságos tolvaj!!!

Kukicsné méltatlankodását ajúlással végzi. **Kukics** pedig felhasználja ezt a váratlan alkalmat és ölélszik.

Hortulanus.

— káros ellenszolgáltatásért — következetesen leadja: szórakozását majd szűkebb családi és hasznosabb irányú körben keresi és találja meg, miáltal aztán több jut a család existenciájának biztosítására, jutni fog majd (ha csak a „blau“ napok vesztesége is), takarékoságát, elhárulnak sok családról a főkevesztett család fő rendezte itélet napok, kevesebb munkás testi épsége és egészsége forog veszedelemben, kedvezőbb lesz a kihágási büntető statisztika, sőt bizonyos: kevesebb munkás lesz utálva agg korában az emberek könyörületességére, vagy szánalmas teherként a közjótékonyagra!

Minthogy a munkás élet nagy kiterjedést mezejéről szerzett ez a tanulság oly általános, hogy a szabályrendeletben lefektetett elv végrehajtásától valóssággal népmentes, a közjóték emelése, a közvagyonosodás és semmi esetre sem kicsinyelhető erkölcsi és hitéleti fejlődés remélhető: alárendelt kérdésnek kell tekinteni néhány korcsmai üzlettel foglalkozó — nem is existenciális kérdést, mert ez nem érintetik — csak jóvedelmének és végeredményében az állami italmérési jövedék jövedelmezőségének csökkenését!

A hivatalos ügyműködés szünetelésére vonatkozó rendelkezés a község autonóm hatósági körén és hivatalnokai iránt tartozó méltányosságon alapszik, a fennálló szabályok sérelme nélkül.

2 §.

A gazdasági cselédeknek ezen §-ban biztosított szabadság idő az előbbi § következtében megokolt és minimális.

U J D O N S Á G O K .

Farsangi naptár.

Január 18. Fejermegyei Gazdatisztai Kör estélye a Szent-István-teremben.

Február 1. A Belv. Kath. Kör teastélye a Szent-István-teremben.

Február 2. A Székesfehérvári Polgári Dalkör hangversenyyel egybekötött táncestélye a Szent-István-teremben.

Február 3. Vörösmarty-kör bálja a városi színházban.

Március 1. A Belv. Kath. Kör teastélye a Szent-István-teremben.

— Egyházmegyei hírek. Kapitány

Gyula plebános a sárszentmiklósi plebániára kánonilag beígattattott.

Pócs Rezső pesthidegkuti ideiglenes adminisztrátor ugyanazon plebániára bemutatattott.

Kis Lipót váli káplánt a megyéspüspök Pázmándra helyezte, hogy a gyengélkedő **Belezsnyay** István c. kánonok esperes plebánost, a ki egészségének helyreállítása céljából gyógyintézetbe távozott, a plebánia lelki ügyeinek vezetésében helyettesítse. Kis Lipót helyébe **Válba Deym** Béla káplán küldetett.

— **Főispáni ebéd.** E hó 13-án este a főispán ur és kedves neje asztalánál fogadta a közélet. több előkelőségét. Jelen voltak: Prohászka Ottokár megyéspüspök, Károly János nagyprepost, Daróczy István törvényszéki elnök, Havranek József polgármester, Saára Gyula orsz. képviselő, Streit Ferenc püspöki titkár, Vizsota Alajos püspöki szertartó, Ganóczy Flóris kir. közjegyző, dr. Hattyúfy Dezső árvaszéki elnök, Kálmán Lajos járásbíró, dr. Schlamadinger Jenő t. ügyész, Ujházy Sándor kir. ügyész, dr. Szűts Andor, Balassa Sándor főjegyző, Dietrich Szilárd, Dieballa György stb. Az estély igen jó hangulatban folyt.

le s a késő éjjeli órákban ért véget. Különös elismerés illeti a kedves házigazdát, egy nagyműveltségű s igen szeretetreméltó kedves nejét barátságos vendégszeretetükért. Ugy tudjuk, még több ily estély lesz a főispán vendégszerető házában.

A nagy örökség. Szinte nehéz magunkat beletalálni abba a kivételes szerencsébe, a melynek minden várakozásunk ellenére néhai Nagy Sándor dr. alsószentiváni földbirtokos elhalálózása alkalmával részesei lettünk. Pedig, úgy látszik, nem álom most már, hanem valóság (persze baj még, hogy nem kézzelfogható valóság, mert mi már ezt szeretnénk.) **Kis-teleki** Károly dr. városi tiszti főügyész városunk képviselőletében szombaton Sárobgárdon volt a hagyaték tárgyalásán. Megjelentek a végrendeletben megjelölt örökösök s miután a leltár nagyjában már felvétel, körülbelül tisztában vannak az öröklők azzal, hogy a hagyaték összege, illetőleg értéke körülbelül 1 millió 524 ezer koronát tesz ki. A főbb értékeket a következőkben jelezzük:

1630 magyar hold szántóföld értéke . . .	981 ezer 600 kor.
Készpénz . . .	59 „ 265 „
14 drb. Hazai takarékpénztári részvény .	275 „ — „
3 drb. Pannónia viszontbiztosítási részvény .	10 „ — „
4§-kos korona járadék kötvény . . .	31 „ — „
Ekszerek, butorok . . .	4 „ — „
Gabonakészlet . . .	37 „ 500 „
Beruházási érték . . .	83 „ — „

Természetes, hogy ez a becslés nem mondható teljesen pontosnak, sőt mivel rendszeren szorosabb szokott lenni a tényleges valósnál, itt még az örökösök javára írhatunk valamit.

Az a kérdés persze, hogy vajon nincs-e még valahol valamiféle pótvégrendelet? A mint halljuk a boldogult leveleit és irmányait három hatalmas ládába zárta. Hogy mi mindent rejt ez a három láda, azt persze a részletes kutatás fogja kideríteni. Lehet esetleg, hogy találnak benne valami olyan rendelkezést, a mely az eddigi reményeinket befagyaszttja. Ez a lehetőség nincs ugyan teljességgel kizárva, de azért nem valószínű. A mint halljuk, Nagy Sándor dr. pár évvel ezelőtt egyik rokonától élénken tudakozódott a helybeli árvaház vezetéséről. A rokon a legnagyobb dicséret hangján emlékezett meg a nemeslelkű apácák mintaszerű gondosságáról, a mi Nagy Sándort láthatólag meggyűgattta. E szerint a főörökös a székesfehérvári árvaház, a melynek járandóságát kerek 400 ezer koronára rugna, biztosítottnak látszik. Kivüle Fehérvárott a városi kórház alap kapna körülbelül 100 ezer koronát.

A másik kérdés az, hogy az oldalági rokonok nem támasztanak-e esetleg pert a végrendelet ellen? Ez ellen a végrendelet nincsen ugyan biztosítva, de a mint halljuk, nem valószínű. A rokonság, a mint hogy nem is várta Nagy Sándortól, hogy valami különös előzékenységgel találkozzék, belé is nyugszik abba, a mit megváltoztatni ugyis kétségesen lehetne.

A hagyatékot egyelőre gondozás alá

